

Vår referens: 25-5830

Beslut om tillstånd att använda radiosändare i delar av 700 MHz-bandet

Sökande

Myndigheten för civilt försvar, org.nr 202100-5984

Saken

Tillstånd att använda radiosändare inom ett visst frekvensutrymme enligt lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation (LEK)

Post- och telestyrelsens avgörande

Post- och telestyrelsen (PTS) beslutar att bevilja ett nationellt tillstånd att använda radiosändare i frekvensutrymmena 703–713 MHz och 758–768 MHz. Tillståndet förenas med villkor enligt bilaga A.

Tillstånd och tillståndsvillkor gäller från och med den 12 oktober 2026 till och med den 31 december 2041.

Detta beslut gäller omedelbart enligt 15 kap. 5 § LEK.

Detta beslut ska kungöras med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Bakgrund

Myndigheten för civilt försvar (MCF), tidigare Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, ansökte den 2 maj 2025 om ett nationellt tillstånd att använda radiosändare inom frekvensutrymmena 703–713 MHz och 758–768 MHz, för en period om 15 år. Syftet är att etablera kommunikationssystemet SWEN (Swedish Emergency Network) för aktörer inom allmän ordning, säkerhet eller hälsa.¹ Det nya kommunikationssystemet utvecklas för att ersätta dagens TETRA-baserade Rakelsystem, vilket är ett uppdrag myndigheten har fått av regeringen.²

¹ PTS dnr 25-5830-1 och 2.

² Fö2024/02071.

PTS har den 12 oktober 2026 med stöd av 3 kap. 9 § LEK beslutat att begränsa antalet tillstånd att använda radiosändare i delar av 700 MHz-bandet (703–713 MHz och 758–768 MHz) till ett (1) tillstånd. Det tillgängliga frekvensutrymmets indelning i frekvensblock omfattar ett block om 2×10 MHz.

Yrkanden

MCF har i sin ansökan anfört bland annat följande.

Tillgång till dedikerat radiospektrum är en grundförutsättning för att kunna etablera en kommunikationslösning med statlig rådighet som kan möta högt ställda krav på säkerhet, robusthet och tillgänglighet. Samhällsviktiga aktörer måste ha tillgång till ett kommunikationssystem som är oberoende av kommersiella aktörers intressen och nätverkens kapacitetsbegränsningar. I situationer med omfattande samhällsstörningar, exempelvis stora olyckor, naturkatastrofer eller terrorhändelser, överbelastas kommersiella mobilnät till följd av massiv användning. Dedikerat spektrum säkerställer att systemet alltid erbjuder en prioriterad och ostörd kommunikationskanal, oavsett belastningen på andra nät. Detta är en avgörande faktor för att kunna agera effektivt när samhället behöver det som mest. Det är även av stor vikt att systemet får en nationell täckning. En fragmenterad täckning skulle skapa allvarliga sårbarheter och begränsa möjligheten att effektivt leda och genomföra nationella försvarsinsatser.³

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 3 kap. 6 § LEK ska tillstånd att använda radiosändare beviljas bland annat om det kan antas att radiofrekvenserna inte kommer att användas på ett sådant sätt att risk för otillåten skadlig störning uppkommer, radioanvändningen utgör en effektiv användning av frekvensutrymmet och det kan antas att radioanvändningen inte kommer att orsaka skada för Sveriges säkerhet.

Enligt 3 kap. 10 § första stycket 3 LEK ska, när antalet tillstånd har begränsats enligt 9 §, tillståndsprövningen ske efter allmän inbjudan till ansökan, om det inte finns särskilda skäl mot det eller bland annat om radioanvändningen behövs för verksamhet som bedrivs i syfte att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa.

Av 3 kap. 12 § LEK framgår att ett tillstånd att använda radiosändare får förenas med villkor om bland annat täckning och utbyggnad inom landet, skyldigheter som följer av tillämpliga internationella avtal i fråga om användning av frekvenser, tekniska krav och

³ PTS dnr 25-5830-13.

annat som krävs för att säkerställa ett faktiskt och effektivt frekvensutnyttjande och krav som är av betydelse för Sveriges säkerhet.

Av 3 kap. 3 § förordningen (2022:511) om elektronisk kommunikation (FEK) framgår att undantag enligt 3 kap. 10 § första stycket 3 LEK gäller för radioanvändning som behövs för verksamhet som bedrivs i syfte att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa om verksamheten bedrivs av ett antal uppräknade aktörer, däribland Myndigheten för civilt försvar i 3 kap. 3 § 1 FEK.

PTS bedömning

Frekvensutrymmet 694–790 MHz (700 MHz-bandet) är harmoniserat genom kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/687 av den 28 april 2016 om harmonisering av frekvensbandet 694–790 MHz för markbundna system som kan tillhandahålla trådlösa bredbandstjänster och för flexibel nationell användning i unionen. Bandet skulle, förutom markbundna trådlösa bredbandstjänster, kunna användas för att tillgodose specifika nationella behov och i synnerhet användning som avser PMSE, PPDR och sakernas internet.⁴ PPDR, som står för Public Protection and Disaster Relief, används som ett samlingsbegrepp för sådan verksamhet som avser allmän ordning, säkerhet och hälsa.

När antalet tillstånd begränsats enligt 3 kap. 9 § LEK kan tillståndsprövning ske utan en föregående allmän inbjudan till ansökan om radioanvändningen behövs för verksamhet som bedrivs i syfte att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa.

Regeringen har konstaterat att nationella bestämmelser som tillförsäkrar tillgång till nödvändigt frekvensutrymme för verksamheter som bedrivs i syfte att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa inte står i strid med EU-rätten, även om de är fördelaktiga jämfört med vad som gäller för ett rättssubjekt från en annan medlemsstat som önskar etablera en verksamhet i landet, under förutsättning att åtgärderna är proportionerliga till sina syften. Verksamheten måste vara av sådan samhällsviktig art att den motiverar en sådan särbehandling. Det skall vara fråga om ett så viktigt samhällsintresse att det framstår som proportionerligt med ett undantag från kravet för inbjudningsförfarande enligt LEK. Användarna av det aktuella kommunikationssystemet bedriver verksamhet av betydelse för allmän ordning, säkerhet eller hälsa som regleras i författning. Regeringen har bedömt att de i fullgörandet av dessa uppgifter har ett behov av att i krissituationer ha tillgång till en säker och effektiv radiokommunikation i sådan utsträckning att verksamheterna föranleder undantag från kravet på inbjudningsförfarande enligt LEK (prop. 2005/06:133 s. 146–147).

⁴ Skäl 10 i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/687.

MCF:s ansökan avser verksamhet som bedrivs i syfte att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa. Verksamheten ska bedrivas av ett antal i 3 kap. 3 § FEK utpekade aktörer.

MCF har bland annat anfört att tillgången till de sökta frekvenserna säkerställer att kommunikationssystemet alltid erbjuder en prioriterad och ostörd kommunikationskanal, oavsett belastningen på andra nät.

Med anledning av det ovan anförda är förutsättningarna för att tillämpa undantaget från allmän inbjudan till ansökan i 3 kap. 10 § LEK uppfyllda.

En av förutsättningarna för att beviljas tillstånd att använda radiosändare är, enligt 3 kap. 6 § LEK, att radioanvändningen inte kan antas komma att orsaka skada för Sveriges säkerhet. PTS har därför samrått ansökan med Säkerhetspolisen och Försvarsmakten i enlighet med 3 kap. 13 § FEK. De uppgifter sökanden lämnat i ansökan har utgjort underlag för samrådet. PTS har bedömt att MCF:s radioanvändning enligt ansökan inte kan antas komma att orsaka skada för Sveriges säkerhet, förutsatt att de villkor om krav som är av betydelse för Sveriges säkerhet i enlighet med bilagan till detta beslut efterföljs.

PTS bedömer att den radioanvändning för vilken MCF har ansökt om tillstånd uppfyller rekvisiten i 3 kap. 6 § LEK och att förutsättningarna för att tilldela ett tillstånd därmed är uppfyllda. Det sökta tillståndet ska därmed beviljas.

PTS bedömer att det finns skäl att förena tillståndet att använda radiosändare med villkor i enlighet med detta beslut och bilaga.

Underrättelse om överklagande

Om ni vill överklaga detta beslut ska ni skriva till Förvaltningsrätten i Stockholm. Brevet ska dock sändas till Post- och telestyrelsen, Box 6101, 102 32 Stockholm, alternativt till pts@pts.se.

Tala om i brevet vilket beslut ni överklagar genom att ange beslutets nummer. Tala också om vilken ändring av beslutet ni vill ha.

Brevet med överklagandet ska innehålla: ert person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till er arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där ni kan nås för delgivning. Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Detta beslut delges genom kungörelsedelgivning enligt bestämmelserna i 47, 49 och 51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Ni anses därmed ha fått del av detta beslut två veckor efter dagen för beslutet, dvs. den 26 oktober 2026. PTS måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fått del av beslutet, dvs. den 16 november 2026. Annars kan överklagandet inte prövas.

PTS sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Om något är oklart kan ni vända er till PTS.

Beslutet har fattats av generaldirektören Lena Nyberg. Föredragande har varit juristen Parasto Kazemi. I ärendets slutliga handläggning har även enhetschefen Edvard Brinck, verksjuristen Antonia Wopenka och juristen Anna Eriksson och deltagit.